

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

4. Rationes aliæ vindicantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

quæst. 2. cert. 2. a. n. 8. & cert. 3. petenda est. Etenim, licet ex vi æque inefficacis illius intentionis gloriæ, & salutis utriusque efficacis medijs ad salutem electio, & appositio habenda à Deo necessario non sit, haberi tamen absolute à Deo potest: ubi autem à Deo absolute habetur, dubio procul fini gloriæ præ intento obtinendo ab eo, respectu cuius ea electio habetur, directe quidem magis conducit; ac inseruit: eligere autem, & apponere medium fini vere ac serio præintento directe inseruiens, & conducentis, non vero ex scientia conducentis, & in seruitutis, (vt sic loquar) ipsius directæ ad ita præintantum finem serie illius finis intentioni, vt non aduersetur, minus sane concordat; ac plane euentus curam, quæ haberi absolute ex ea intentione ab eligente medium illud potest, negligi plane conuincit: quod quidem electionis, & specialis illius prouidentie, atque de medio efficacis ad finem ita prouidentis prædestinato ipsi, quæ prædestinatis imperfectio est: quare, & cæco modo, ac tenere de medio illo prouideri, vt imparatum, & quasi inuoluntarium gloriæ absolutus euentus Deum prædestinantem inueniat vitio ipsi iure verteretur: in prouidentia vero medijs sufficientis ad salutem erga reprobos habita, cum nullo alio, quam intrinseca, & essentiali conducentia ad finem præintantum medium conducit, & inseruiat quæ tota simpliciter intelligenti, scientia sola Deo electuro innotescit. Scientia vero conditionata quæ sub eius hypothese à Deo electuro habetur haberi potest de non obtinenda gloriæ reprobi, si illud medium eligatur & apponatur, sit, quæ præintento fini aduersatur, atque eius intentione præsupposita ab eius electione Deum retardat, nec potest inducere, sit: quod ad eiusmodi electionem sola simpliciter intelligenti de conducentia medijs illius, & possibilitate gloriæ obtinenda per illud inseruiat: quia ea potentia absoluta gloriæ à reprobo obtinenda per eiusmodi electionem, & prouidentiam solummodo constituenda dignoscitur, tamen non vt dignis, & inducens ad eam electionem, sed ab ea potius Deum retardans comitante solum scientia conditionata de non obtinenda gloriæ sub illo medio, ita prouidenti, & omniscio Deo adit.

4. Secundum rationis eiusdem tuende firmum etiam fundamentum adhibendum est ex dictis ead. contr. 6. d. 3. q. 4. cert. 2. a. 4. & cert. 3. n. 5. & 6. ubi serietatem, & propensionem veræ intentionis diuinæ (inefficacis tamen absolute) erga finem aliquem causis secundis liberis contingentem (qualis est finis gloriæ à creatura rationali arbitrio etiam suo obtinenda) minus, quam Scholasticis ceteris, perferentes inter plura alia scitu digna, deprehendimus: intentioni veræ, ac serie Dei inefficaci erga eiusmodi finem tantam serietatis, ac propensionis affectum erga ipsum diuersitatem, & inaequalitatem, circa efficaciam absolutam, atque intra inefficaciam absolutam contentæ posse competere, vt Deum inefficaciter eum finem intendentem ad media solummodo efficaciam eligenda, & apponenda vi propensionis in finem illum intentionis (intra inefficaciam tamen) summæ determinare antecederet possit. Id autem minus res Theologicas habemus scrutantibus, atque de diuinis ad humanorum effectuum normas, & leges definitibus, difficile à deo cert. illo 2. a. m. 4. rationibus Theologicis complanauimus, atque emolliuimus, vt, ad demonstrandum, his, vt minimam aliis iure esse possit: inaequalitates alias serietatis propensionis affectus in finem veris, serisque intentionibus intrinsecis certam, illo 3. reperimus, & adeo in aliquibus eorum minimam, vt ad efficaciam media eligenda Deum intendentem non solum adigere, sed vel agere nequeant, vel mouere, sed ad sufficientiam solum imò, & ex sufficientibus, & inefficacibus minima: eam vero in alijs, quæ vt cogere ad electionem efficaciam non valeat, mouere tamen, atque agere ad illum Deum intendentem possit, & hanc intentionem, nec summam, nec prope summam serietatis & propensionis affectus (circa efficaciam vero) attingere non debere ostendimus citato numero sexto ubi, & numero 7. ostendimus. Inde vero esse veram, ac seriam Dei erga reprobos etiam salutem inefficacem intentionem nec minimo vel circa circum serietatis, & propensionis contineri. Hac vero propensionis, & serietatis inaequalitate in intentione

Christoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

nibus Dei efficacibus erga finem creaturæ rationali, contingentem, libereque eius etiam arbitrio absolute obtinendum (ac in re præsentem gloriæ à prædestinatis) deprehensa, & adeo facilis; nec vna tantum ratio necessitatis directionis scientiæ mediæ ad electionem mediorum efficaciam pro Prædestinatorum gloriæ absolute obtinenda in eorum prædestinatione absoluta.

5. Prima: si intentionem salutis eorum summe intra inefficaciam absolutam nec illius consequenda libertatis, & merito prædestinati aduersam) serietatis, & propensionis ad ipsorum salutem esse dicamus; tunc enim ex ea intentione æque determinatur antecederet manet Deus ad mediorum efficaciam electionem absolutam, & appositionem, vt nuper dicebamus, ac si intentio illa efficax foret; ex ea vero antecedente determinatione media absque notitia efficacis ipsorum eligere absolute, & apponere æque imprudens (quantum ad eorum electionem, & appositionem attinet) foret, ac si ex efficaci salutis intentione & præfinitione ea eligeret, & apponeret: sed, quoniam paucorum ex prædestinatis salutem summa ea serietate, & propensione præintendisse Deum arbitror (vt de eximie, quos vocant, prædestinatis Theologi aliqui censent) nec nobis in re Theologica pro libito diuini genij est: etsi rationes Theologicae questione 3. pro horum numero decurtando non adessent: sit ratio secunda, eorum omnium salutem ultra mediocritatem, versusque summam serietatis, & propensionis præintantum à Deo fuisse: ex qua adeo seria, & propensa salutis ipsorum intentione in Deo præsupposita, minus etiam prudenter se Deus gereret, si mediorum efficaciam ad salutem prædestinatorum quam versus, ac fere prope summam serietatis, & propensionis intendebat, ante eorum electionem, & appositionem absolutam non prænoscit, media vtique scientia. At iniquis ex intentionis præsuppositæ serietate, & propensione in reprobos, qui sunt salutem, moueri Deus posset vt efficaciam ad illam auxilia conferret, quo in casu prædestinati essent, quin è physica, & morali determinatione intentionis præsuppositæ ad auxiliorum efficaciam electionem scientiæ mediæ necessaria directio probari queat. Respondetur ad questionem de facto, & necessitate scientiæ mediæ includenda in prædestinatione, quæ est ad directionem electionis mediorum efficaciam quæ de facto in prædestinatione includitur; quam certam, & infallibilem de confessione fuit, & effectus ad quam prædestinatio est, scriptura, Patres, & Theologi asserunt satis rationis assignari ex inaequalitate, & excessu serietatis, & propensionis ad prædestinatorum salutem in intentione diuinæ salutis ipsorum præsupposita ad electionem mediorum efficaciam; de quibus nunc de facto ipsis prouidetur: Tamen alias prædestinatio aliqua ex æque, nec magis seria, & propensa intentione salutis, quam quæ nunc ad prouidentiam mediorum sufficientium pro reprobis supponitur, non repugnaret, vt repugnare deinceps ostendimus.

CERTAMEN IV.

Rationes alie vindicantur.

1. **D**Vas alias rationes dedit nobis Valquez noster prima parte, d. 93. capite primo; numero quarto & quinto. Primum: quia tamen ex inefficaci intentione salutis auxilia efficaciam à Deo prædestinatis donentur, bonus tamen eorum usus Deo, & principaliter tribuendus est ex scriptura Patribus, & Theologia tota, dogmatica etiam: ergo debet Deo auxiliorum efficaciam bonus usus noster voluntarius esse. At nequit Deo esse voluntarius, nisi ex scientia mediæ efficacis ipsorum, siue futuritionis conditionate boni nostri usus sub illis ab ipso donentur, vt patet: ergo ex ea scientia media debent à Deo donari. Secundam rationem sic instruit: vocatio con-

R t gius

grua, huc efficacius auxilium prædestinatione à Deo collatum rationem specialis gratiæ, præfufficiente à Deo alias conferendo, & reprobus collato, debet necessario habere, sicuti habere debent proprii omnes, & directi prædestinationis effectus. Atqui nequit auxilium, seu vocatio congrua, & efficacis rationem specialis gratiæ, & beneficii Dei habere, nisi ex scientia efficacis, & congruitatis ipsius bono vñ conditionate sub ea vocatione futuro constituta, & ex quo maius nobis bonum esse habet, vocatio illa à Deo donetur: ergo necessario ex scientia media efficacis, & boni illius nostri vñs conditionate futuri debet nobis à Deo donari. Maior est dogma Theologicum: minor probatur, quia quidquid commodi, bonique nobis, quantumvis magni, ab ignaro confertur, nobisque ex illo percipitur, beneficii, & gratiæ (necum specialis, & maioris gratiæ à Deo perceptæ) nequit rationem habere. Secundo: quia si nuda vocationis, & auxilij à Deo donandi, donatiq; de facto, bonoque ipsius nostro vñs conditionate futuro non attento entitas consideretur, cum sæpe reprobi crebrius, intensiusque vocentur, maior absolute gratia, & beneficium ex providentia erga reprobos ipsis, quam ex prædestinatione prædestinatis conferetur, contra dogma Theologicum præferam. Ratio vtrique displicet nostro Herize loco citato, impugnaturque impetu magno numero 24 per paginam integram; eius tamen impugnationes omnes facile examantur ex prænotatis num. 4. & inde deductis num. 5. Nituntur enim in eo omnes: quod, nisi ex præsupposita formali intentione efficacis gloriæ, aut consensu ad illius affectionem à prædestinato, vel saltem interpretatiua in ipsa medijs efficacis electione inclusa, quam nec ipse, nec Vasquez nec nos admittimus) nec specialis gratia in donatione auxilij efficacis, prædestinato, tamen ex efficacis eius conditionate scientia donetur, possit reperiri, nec bonus noster auxilij efficacis vñs Deo voluntarius reputari. Posita autem iniquitate, & excessu ferietatis, & propensionis erga salutem prædestinati, vel in summo, vel versus, aut prope summum in intentione absolute inefficaci, ex qua prædestinato præ reprobo auxilia efficacis donentur, aderit Deo determinatio antecedens ad auxiliorum efficaciam præ sufficientibus electionem pro prædestinatis, ac subinde in horum electione, & boni vñs ipsorum, & consequentis gloriæ à prædestinato interpretatiua voluntas, ratione quarum, & formalis intentionis præsuppositæ, vel summe, vel prope, aut versus summum ferietatis, & propensionis in prædestinati salutem, & interpretatiue in electione ipsa mediorum efficaciam inclusa (circa absolutam earum efficaciam, & connexionem intrinsecam absolutam prædestinati consensui, & cum salute) id totum specialis gratiæ, inefficaci auxilij donatione, & voluntarietatis boni vñs, & consequentis salutis à prædestinato ex directione scientiæ mediæ reperitur, quod ex formali, & interpretatiua intentione, ac præhensione efficacis absolute boni illius vñs, & consequentis absolute gloriæ ipsæ volebat reperiri.

2. Non possum autem non mirari Doctorem hunc, qui formalem consensum nostri liberi, & gloriæ per illum obtinendæ, ex qua præsupposita efficacis media prædestinato à Deo eligantur, & donentur auerfatur, & interpretatiua etiam in electione efficaciam inclusam, atque auxilium efficacis, quia efficacis, siue, ut efficacis eligi à Deo absolute, donariq; prædestinato constanter negat; quia ea voluntate efficacis, & electione auxilij, quia, & qua efficacis, euerteretur actus nostri libertas, soarij rationem secundam impugnans numero 21. nihilominus ipsum adeo formaliter negare, & contentiosè electione auxilij efficacis è sola inefficaci intentione nostri boni vñs, & meriti, & consequentis gloriæ per meritum adiuncta etiam scientia media præntia, & dirigente, cuiusmodi electionem, consensum, & meritum nostrum voluntarium Deo esse, ipsique proinde principaliter tribuendum, & auxilij efficacis donationem prædestinato speciale beneficium, & gratiam ipsi à Deo collatam esse. Hæc quippe duo Patrum, & Catholicæ Theologiæ dogmata sunt, atque ita, quæ ex ipso nunc referbamur statutis inde solum defendi possunt: quod au-

xilio efficaci collato ex præntia, & dirigente scientia media de bono nostro vñs, & consequentis gloriæ donetur ipsius præ sufficienti electio absoluta, & collatio, & bonus eius noster vñs, absolute voluntarius Deo sit, eique præcipue tribuendus, & inde in longevioris medijs ex utilitatis maioris præscientia donatus, maior longe gratia, & beneficium donantis, vñs Vasquez, cum quo ipse in nuper relatis concordat, iustitiam: quæ autem in eis principiis opponit, scilicet, atque hic diluenda: cumque rationes daz nostri Vasquez firmiores persistant, tum, ut non vna solum vñs nobis ostensa numero quinto, ex iniquitate ferietatis, & excessu propensionis in salutem prædestinati in intentione ad electionem mediorum efficaciam præsupposita, dogmata illa duo defendantur: dato etiam, quod ex æque omnino ferietatis, & propensionis salutis reprobis, ac prædestinatorum intentione, illis sufficientia, his vero efficacis media donentur, in qua suppositione Herize impugnationes procedant. Vltimus (ne aliquid, quod eius argumenta vix possit dissimulare) suppono: amorem etiam, seu benevolentiam, & complacentiam personalem, siue in personis prædestinatis, & reprobi; quam Dei misericordia ipsi conciliat, & ex qua ipsi vñs fini sui auxilia sufficientia absolute eligit & donat, esse prorsus æqualem. Huiusmodi omnibus admittis enucleandæ sunt Doctores huius rationes.

3. Prima eius impugnatione contra Vasquez rationes est: quia reprobus & prædestinatus in affectu salutis intentione diuina, æquales prorsus sunt: adeo, & in benevolentia Dei in personis vtriusque, nec alio affectu in Dei erga ipsos voluntate diffundit, sed in scientia: quia nimirum prædestinatus consensum conditionate sub auxilio donando Deus scientia media illum electionem, & donationem absolutam anteceditur prænotat; contra vero reprobis sub donando auxilia non consensum: nihil ergo voluntarij habet respectu Dei bonus vñs auxilij efficacis in prædestinato: siquidem nec electio illa ad bonum vñs prædestinati formaliter pertingit magis, quam ad bonum, vel malum vñs reprobi: quare neque efficaciam pertingit, quæ bono vñs prædestinati per nos constituitur: vñs quantum ad Dei voluntatem, & affectum actum, siue erga prædestinatum, siue erga collatum ipsi auxilium in nuda auxilij collati entitate sinit, quia indifferens in actu primo ad bonum eius, vel malum vñs, esse omissionem, prædestinatus constituitur. Atqui voluntas causa, & principij indifferens, quia indifferens præcisè non est virtualis, aut interpretatiua voluntatis effectus inde de facto obuenientis, ut patet de se: alio malus vñs auxilij sufficientis in reprobo Deo voluntarius virtualiter, & interpretatiue dici debet. Ceterum supposita solum intentione inefficaci boni vñs prædestinati determinatè, tamen electione ipsa auxilij efficacis ex intentione illa, & scientiæ mediæ directione boni eius vñs expresse, & formaliter non ametur, virtualiter, & interpretatiue amatur: ac proinde bonus ille vñs Deo voluntarius liberque est, ac præcipue ipsi tribuendus: etsi enim nuda auxilij entitate, quæ principium indifferens ad bonum eius vñs, vel ad oppositum constituit attentata eius præcisè sumpta electio interpretatiua, & virtualis voluntas boni vñs non foret: Alit boni vñs determinate intentione supposita, atque virtute ipsius electione auxilij efficacis, sub quo bonus vñs conditionate futurus determinate est, & prænotatur potius, quam auxilij alterius sufficientis, non solum, quod datur reprobo et simili, & æquali intentione salutis, sed quod datur ex intentione eadem ponit ei, qui non est prædestinatus, electio ita prænoti efficacis auxilij voluntas virtualis, & interpretatiua boni illius vñs determinate prædestinati est: tamen non efficacis determinate respectu ipsius, alit affectiva: tum ob intentionem boni illius vñs determinate, quam essentialiter supponit, ac proinde intrinsecus concernit, tum ob determinationem logicam medijs illius ad boni vñs absolute præntionem, quam fore conditionate ante electionem absolute nouit, si illud auxilium donetur, atque electione absolute

& donatione ipsius absolutam necessitate consequente (ut supra diximus) facit, ac reddit. Ad determinatam ergo apponendum bonum vsum auxilij illius quem prædestinato determinat intendit, & infallibiliter apponendum prænotat, tantum determinatio- nis electio illa voluntaria & libera Dei ex intentione, & scientia media determinatæ futuri boni vsum, & necessi- tatis apponit, ac si physicam prædeterminationem appo- neret: tamen non apponat necessitatem antecedentem prædestinati, & boni vsum liberati repugnantem, sed lo- gicam solum, & consequentem: quod si ex electione medijs ab intrinseco efficacis, talisque præcogniti, etsi expresse, & formaliter præintendit effectus per illam non ametur: quia tamen ex illo indefectibiliter effectus ab- solutus erit, si adhibeatur, atque ex huius veritatis præ- scientia ad præintendit effectum eligitur, electio hæc interpretativa, & virtualis effectus illius determinare est, atque ratione illius ita habitæ electionis non solum eius medijs appositio absoluta, verum, & absolutus effec- tus voluntarius & liber eligenti: ita etiam Dei ex in- tentione vera, & serâ boni vsum auxilij à prædestinato, & scientia media futuri boni conditionatæ, si auxilium hoc ipsum præ alijs sufficientibus eligatur, electio, qua absolute auxilium hoc, ac subinde futuri boni vsum absolute necessitas apponitur, virtualis, & interpretativa boni illius vsum volitio libera erit. Deoque ita scienti, & volenti bonus ille vsum prædestinati voluntarius, & liber ipsique principaliter proinde tribuendus. Quod enim alterius scilicet prædestinati ad eum bonum vsum, & eius op- portum ferretur antecedens, & in actu primo indifferen- tia, & libertas sub ita electo auxilio, infallibilitati ac certitudini absolute consequentis ipsius sub eo auxilio collato, quæ solum ex parte intendit curam, & atten- ditur non officit: unde eius ita electi electio virtualis, & interpretativa absoluti boni vsum est, & merito indica- tur: tamen obicit, quo minus electio illa, & voluntas ab intrinseco efficacis boni illius vsum absolute adhuc in- terpretativa, & virtualis sit, ac indicetur. Confirmatur: quia ideo, qui ponit medium necessarium, & determinans ad effectum maxime ex intentione ipsius effectus eius electione, & appositione censetur virtualiter interpreta- tive, velle effectum, formaliter, & expresse ea electio- ne non amatur: quia scienter, volenterque eligitur ali- quid cum illo connexum, & cum eius defectu incom- possibile: atque electione auxilij efficacis ad bonum vsum prædestinati ex huius determinate intentione, & scientia media de futuri boni vsum conditionatæ sub illo præcise eligitur, & ponitur scienter, volenterque ali- quid connexum cum bono vsum absolute prædestinati, & impossibile cum eius defectu logicè saltem: ergo ita illa eligens electione ipsa vult virtualiter, & interpreta- tive bonum illum vsum prædestinati.

5. Confirmatur vigentibus & præcluditur evasio, quæ posset tentari de connexionem, & impossibilitate absolutâ, & simpliciter tali, (quæ sola in medijs intrinsece effica- cibus est) ad effectum requisita ad interpretativam, & virtuales volitionem effectus per mediorum electionem, quin logica alia consequens, & secundum quid (quam solum in auxilijs efficacibus admittimus) sit facta. Etenim in virtuali, & interpretativa peccati voluntate (sive omissionis illud, sive commissionis sit) amor actionis prohibetur, quia delectabilis, vel actionis alterius incompossibilitatem actionem præcepta, & non omittendi prohibent consequentem, ratione formalis (ac nullatenus antecedentis, & simpliciter talis) incompos- sibilitatis, consequentique solum omittendi actionem, qua exerceatur, & sit, vel agendi oppositam contrariam, quamdiu illa libere exerceatur, & tamen amor virtualis peccati, nec expresse, & formaliter voliti, neque ama- bilis, virtualis, & interpretativus illorum amor est, ex eo, quod ex scientia necessitatis consequentis apponen- di actionem prohibitam, & contrariam præceptam omitti- tendi quamvis hæc libere apponitur, ratione incompos- sibilitatis consequentis actionis contrarie: ergo citius electio digna medijs efficacis a consensu, seu bono eius vsum conditionatæ sub illo ex scientia boni illius vsum conditionatæ, & necessitatis consequentis ipsius,

Christoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

& impossibilitatis etiam consequentis illum omittendi, & apponendi vsum contrarium electo absolute, & ap-posito illo medio, etsi nullam antecedentem necessita- tem vsum, & impossibilitatem alterius affectat prædesti- nato, erit voluntas virtualis, & interpretativa Dei de bono illo vsum, ac subinde is Deo absolute voluntarius erit, & principaliter tribuetur. Præsertim, cum ea electio ex formalis, & expresse amore, & intentione boni vsum illius determinate essentialiter à Deo habeatur, eamque concernat: unde evanescit ratio illa, cui tan- quam fundamento à priori suam hanc primam totam in- pugnationem imponebat Heuze; nempe voluntatem etiam efficacem principij indifferentis non esse volunta- tem virtutalem, & interpretativam alterius determina- ti termini, seu effectus indifferentie illius: id enim ve- rum est, si voluntas illa, nec ex scientia vteriori ne- cessitatis alicuius ad vnum extremum indifferentie, & im- possibilitatis alterius extremi principio indifferenti ad- iunctis habeatur, neque ex amore, & intentione for- mali extremi illius determinatæ, sed solum efficiendi po- tentiam, & principium indifferentis ad vtrumvis, atque adeo ex scientia solum ad id agendum necessaria: ut re- probis eliguntur auxilia sufficientia ex scientia simplicis intelligentie, non autem media mali vsum eorum sub ipsis, neque ex huius mali vsum sed potius oppositi boni vsum intentione; secus autem euenit in electione auxi- liorum efficacium pro prædestinatis, quæ, & ex intentio- ne boni vsum determinatæ, & ex scientia media adiu- ctæ auxilijs illis logicæ, & consequentis determina- tionis, & necessitatis efficiendi bonum illum vsum, & impossibilitatis similis efficiendi oppositum sub eis adeo habetur.

6. Rationem aliam gratiæ, & beneficii specialis in electione, & collatione auxilij efficacis prædestinato præ collatione sufficientis, si ipsi daretur, daturque re- probis non stare contendit in memoratis principijs He- uze inefficacis intentionis salutis prædestinati, æque ac reprobi, adde, & dilectionis æqualis personarum virtutis: quia electio illa, etsi interpretativa, & virtualis voluntas, absoluti boni vsum, & gloriæ per illum à prædestinato obtinenda sit, nisi tamen expresse efficacia auxilij, ac subinde bonus ipse vsum, quo in ratione effi- cacis constituitur ea electione, quantumvis ex scientia media boni eius vsum, & efficacis medium ametur, so- lum indirecte amabitur, & bonus vsum, & medijs effi- cacia: atqui in hoc non stat ratio maioris gratiæ, & beneficii in donatione auxilij efficacis præ sufficienti: Ergo maioritas gratiæ, & beneficii non amatur à Deo illud auxilium eligente & conferente electione illa for- maliter, & directe, sed materialiter, & indirecte: ergo Deus illa electione auxilij inefficacis præ sufficienti non est formaliter specialis, & maior benefactor prædestinati ex quantavis media scientia illud donet. Pro- bat consequentiam: quia maioris, & specialis hæc be- neficentia honesta est: ergo eius honestas, ipsaque ma- ioritas propter seipsam debet amari ab eam exercente, & formaliter eam habituro: nec satis erit maioris benefi- cij, & gratiæ maioritatem materialiter, indirecte, & in- terpretative ea electione amari, ut ex ea honestate, & virtute, atque, ut specialis benefactor, Deus se erga prædestinatum gerat: sicut sufficit ad vitium, & inhonestatem eius contrahendam ipsam materialiter, & indire- ctè velle: quo à virtute discriminatur. Adde beneficij, quasi animam, & formam ex benevolentia, & amore, seu complacentia in persona desumi, quam æquam erga reprobam, cui sufficiens, & prædestinatum, cui effi- cax auxilium confertur in Deo esse supponimus; ac proinde nec potest alterum altero esse formaliter am- plior gratia, aut beneficium maius. Argumentum hoc, ut ab Heuze proponitur levis est ponderis, ac etiam strictius à nobis instructum. Maioritas enim doni, quod confertur honestas formalis virtutis sue bene- ficentie, sive charitatis non est, sed eius materia amplior solum: quare ipsam formaliter, & directe, qua talem, amari ut maior gratia & beneficium for- maliter conferatur opus non est, sed materialiter so- lum & indirecte: id scilicet, quod maius donum est ob formale beneficentie charitatis ex scientia maiorta- tis, & commodi amplioris doni illius ei, cui confertur, do-

R. a. nanda

nando: adstante enim forma beneficentiae, & charitatis, & affectu donantis ob eius virtutis formale motum, (quod ea materia in qua exercetur maiori, vel minori, nec diuersa est, nec augetur, nec minuitur, ut patet) materia maiori applicitur maiorem gratiam, & beneficium constituit; minori vero applicitur minus, dummodo scienter, ac voluntarie à donante absolute applicetur, quod ut vidimus ex scientia media habetur.

7. Et ratio est: quia maioritas beneficij sumitur à materia doni, & beneficij, non à forma, seu affectu beneficentiae formalis: ut patet in eo, qui ex feruentiore amore in aliquem minus longè, quam alter, qui ex amore, & complacentia absolute in ipsum sed minus ardenti multo maius donum, sciens, & volens conferret: dubium enim non est, quin is magis in donatarium beneficium liberalis, & benefactor formalis esset, quam alter, qui ardentius eundem donatarium amans, complacentque in illo, sciens etiam, volensque donasset minus; licet ob feruentiorem, intentionemque amorem, & complacentiam erga ipsum magis, seu maior eius amicus, quam largior alter donator foret. Cuius ratio est: quia amicitiae, & charitatis magnitudo ex affectu sumitur; aut beneficentia, & largitas ex doni magnitudine vtro, scienter, ac subinde voluntarie, gratuito, & quia donatio bonum, non autem donanti commodum taxatur: quare non opus est, ut alter, quam, ut virtutis exercendae materia oporteat, ametur ad maius donum, & beneficium donatoris constituendum: materia autem virtutis exercendae virtualis, & interpretatiue amor est factus, dummodo forma seu formalis motui virtutis illius amor adfit expressus: in quo virtus à vicio per Theologos omnes, ut dicebat Herize, maxime differt: quod, ut hoc formaliter contrahatur, exerceturque ac formalem constituit peccatorem eius turpitudò, & inhonestas amari, nec debeat non possit, formaliter, & expresse, neque ob ipsam actio praua sed indirectè virtualiter, & interpretatiue eam amari sit facis ut patet: quibus & argumentum, quod in confirmationem impugnationis ab Herize proposita subiunximus manet solutum. Sed, ut magis virtutis oppositiōis infirmitas appareat. Adde limitationem eius regulæ generalis de necessitate expressi, & formalis amoris honestatis virtutis exercendae, ut amor, & exercitium formale virtutis illius, atque eius induat formalem honestatem, quam notabam, & probatam controu. de virtutibus: eam nimirum intelligi in aliis omnibus præter beneficentiam, & charitatem, seu amicitiam: limitationis ratio est aperta; quia tum charitas, & amicitia & beneficentia ex complacentia personæ, quam amamus, cuique benefacimus haberi, exerceri debent, quin ex amantis, & benefactoris formaliter talis complacentia haberi formaliter, exerceri possint: ut autem ob honestatem, quæ in eis virtutibus, seu qua honestas earum amor, & exercitium formaliter amentur, & exercentur, opus est, ut ex amantis & benefactoris, (qui terminus est essentialis eius honestatis est) complacentia, seu, quia ipsis ita amare, ac benefacere ita honestum est habeatur, eiusmodi exercitium, & amor, neque ob alterius in eo exercitio commodum, ac bonum exercentur, atque ex eius demum complacentia sed nostri amentur, & exercentur actiones illæ: quod est ab honestate propria, ac formali charitatis, seu amicitiae, beneficentiae largitatis, & gratiae deficere. Hac ratione principium illud, quod apparentiam impugnationi, quam diluimus, afferebat ad rem præsentem euacuatur. An vero possit auxilium efficax, ut tale præconium à Deo ad eius absolutam electionem, & collationem prædestinato, ita etiam salua in eius bono vsu libertate, & merito atque assequutionis gloriæ prædestinati per illud, à Deo conferri, quod toto eo capite supponit Herize impossibile, videbimus iam certamine sequenti.

CERTAMEN V.

Necessitas directionis scientie mediae ad electionem mediorum efficacium prædestinatam probatur ultimo, & ab obiectione huc remissa ex certamine primo, numero septimo rōdicatur.

1. Ceteris fufius necessitatis directionis scientie mediae ad prædestinationem necessitatis, & electionis ab scholæ nostræ Doctores primis, ac primariis examinaui, stabiliui, atque ab aliorum contrariis contra illas difficultatibus præcipuis allentis: quæ supponi potius à nobis Recentioribus, quam probè obiter, ut summum, ac frigide, ratione vna, vel altera breui atacta non fundata ne memoratis videretur solutis Herize nostri contra eorum præsentiam non ad modum Recentibus impugnationibus præcipuis animaduerti: id quod pauculis nollis Recentioribus directionis necessitatem impugnandi, & defensionem fors dedit, & facilitatem: dum data tactatque ab Herize difficultates, nec apud ipsum, nec apud alios ex instituto viderent solutas: idcirco eas omnes ex instituto quæstione hac dilucere, & eamque valde ratione fundare necessitatem opere prælo non vix fore indico. Adde necessitatis eiusdem rationem primam, atque ex proprie dictæ prædestinationis naturæ essentia, & definitione immediate decompromittam: eam prædestinationis Theologiae proprie accepta, & ad gloriam, est antecedens, & tempore, & natura destinatio prædestinati ad gloriam, & salutem per media illa voluntate præparata, & facilitatem: dum data tactatque ab Herize difficultates, nec apud ipsum, nec apud alios ex instituto viderent solutas: idcirco eas omnes ex instituto quæstione hac dilucere, & eamque valde ratione fundare necessitatem opere prælo non vix fore indico. Adde necessitatis eiusdem rationem primam, atque ex proprie dictæ prædestinationis naturæ essentia, & definitione immediate decompromittam: eam prædestinationis Theologiae proprie accepta, & ad gloriam, est antecedens, & tempore, & natura destinatio prædestinati ad gloriam, & salutem per media illa voluntate præparata, & facilitatem: dum data tactatque ab Herize difficultates, nec apud ipsum, nec apud alios ex instituto viderent solutas: idcirco eas omnes ex instituto quæstione hac dilucere, & eamque valde ratione fundare necessitatem opere prælo non vix fore indico.

2. Aft cum medium, quo prædestinatus à Deo destinari, seu prædestinari ad gloriam libere, & merito, seu per bonum, & meritum eius vsum obiectum, potest de se, & ab intrinseco indifferens ad vtrumque esse debeat, nullatenusque efficax essentia, & determinate sua ad bonum eius vsum determinans, & determinatus (in nostra schola scientiam mediam admodum in qua vna disputamus, & discimus, ac fuit vltimus in simili contra decretum concurrendi prædestinationis tom. 1. de Deo vno controu. 3. tota d. 1.) ut à Deo destinante determinationem aliquam accipiat prædestinatus.